

Forskningsprofil for Smerteforskningsenheden ved Anæstesiologisk-Intensiv Afdeling, OUH

Samfundsmæssige behov

Kroniske smerter udgør en væsentlig sundhedsudfordring i Danmark. Omkring 14 % af befolkningen lever med invaliderende (high-impact) kroniske smerter, hvilket er forbundet med betydelige konsekvenser – både for den enkelte og for samfundet som helhed. Patientgruppen er ofte karakteriseret ved svær funktionsnedsættelse, nedsat livskvalitet, høj forekomst af komorbide fysiske og psykiske lidelser samt langvarige og komplekse sygdomsforløb.

Behandling af denne population er vanskelig, da der mangler effektive, sikre og lettilgængelige behandlingstilbud. Mange patienter oplever utilstrækkelig effekt af konventionelle behandlinger, hvilket resulterer i gentagne kontakter med sundhedsvæsenet og tab af tilknytning til arbejdsmarkedet. De samlede omkostninger – både direkte sundhedsudgifter og indirekte tab i form af sygefravær og nedsat produktivitet – er betydelige.

Der er således et presserende behov for at udvikle og implementere nye behandlingsstrategier, der er målrettet denne særligt sårbare patientgruppe. Forskning i mekanismerne bag kroniske smerter og udvikling af individualiserede behandlingstilbud er afgørende for at mindske sygdomsbyrden og styrke indsatsen på både patient, klinisk og samfundsmæssigt niveau.

Kort præsentation

Smerteforskningsenheden ved Anæstesiologisk-Intensiv Afdeling, Odense Universitetshospital, er en tværfaglig forskningsenhed med fokus på patienter med komplekse kroniske smerter. Vores ambition er at bidrage til bedre og mere målrettet smertebehandling for nuværende og kommende patienter. Gennem klinisk forskning og stærke patientpartnerskaber arbejder vi for at øge forståelsen af smertemekanismer og udvikle individualiserede behandlingstilbud, der kan implementeres bredt i sundhedsvæsenet. Vi har særlig fokus på patienter med komplekse smertebilleder præget af fx udbredte smerter, søvnforstyrrelser, og psykiske komorbiditeter.

Mission og formål

Vores mission er at forbedre smerter, funktionsniveau og livskvalitet for mennesker med komplekse kroniske smerter gennem:

- Øget viden om mekanismerne bag komplekse og kroniske smertetilstande.
- Udvikling og afprøvning af nye undersøgelses- og behandlingsmetoder.
- Implementering af evidensbaserede og omkostningseffektive behandlingstilbud.
- Integration af patientperspektivet i hele forskningsprocessen.

Formålet med vores arbejde er at sikre, at patienter med invaliderende smerter får adgang til effektive, sikre og lettilgængelig behandling.

Infrastruktur og samarbejde

Forskningsenheden har eget smertelaboratorium og driver 2 nationale databaser til støtte for både forskning og klinik. Vi integrerer systematisk disse data i både forskning og klinisk praksis. Enheden samarbejder bredt med forskningsmiljøer inden for psykotraumatologi, smerteprocessering og kognitiv adfærdsbehandling samt med et aktivt patient- og pårørendepanel. Vi deltager desuden i nationale udvalg og guidelinearbejde, og har bl.a. medvirket til europæiske anbefalinger om brug af fysisk aktivitet som primær behandling for kroniske smerter og udvikling af det nationale SmertePRO skema.

Organisation

Forskningsgruppen består af professorer, postdocs, ph.d.-studerende og forskningsårsstuderende med baggrund i bl.a. medicin, fysioterapi, psykologi og sygepleje. Enheden er tæt knyttet til Syddansk Universitet og en integreret del af det tværfaglige Smertecenter på OUH (Figur 1).

Forskningsområder og metoder

Centrale forskningsområder:

- **Smertemekanismer** ved kroniske smerter herunder fibromyalgi, artrose og lændesmerter
- **Effekten af fysisk aktivitet og søvn** på smerte og funktion
- **Epidemiologi og befolkningsstudier** via fx Den Nationale Sundhedsprofil og vores nationale databaser PainData og FunkData

Metoderne spænder bredt:

- Randomiserede kontrollerede forsøg (farmakologiske og ikke-farmakologiske)
- Epidemiologiske studier og registerdata
- Kvantitative og kvalitative metoder
- Smertefysiologiske målinger af smertefølsomhed og –hæmning

Resultater

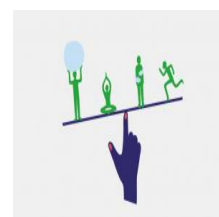
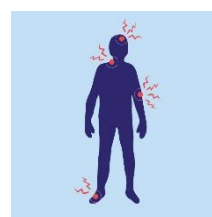
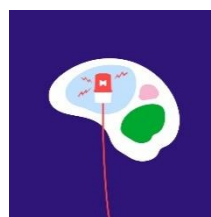
Smerteforskningsenheden har bidraget til:

- Øget viden om centrale smertemekanismer
- Udvikling af nationale databaser og kliniske værktøjer
- Evidens for fysisk aktivitets smertelindrende effekt
- Afprøvning af nye metoder til monitorering og behandling af søvnproblemer hos patienter med kroniske smerter

Vi arbejder kontinuerligt for at omsætte viden til klinisk forbedring og styrke det nationale tilbud til patienter med kroniske smerter.

På vegne af Smerteforskningsenheden

Henrik Bjarke Vægter
Professor og leder af Smerteforskningsenheden

Figur 1: Organisering

